

Raport Anual 2023

**Fiecare copil
merită să fie
liber, puternic
și protejat!**

www.cnpac.md

CNPAC

Raport Anual 2023

Fiecare copil merită să fie
liber, puternic și protejat!

www.cnpac.md

CINE SUNTEM

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) este o organizație nonguvernamentală din Republica Moldova, activă din 1998, care promovează dreptul copiilor la protecție de orice formă de violență, concentrându-și acțiunile spre sensibilizarea și motivarea societății în vederea stopării relelor tratamente față de copii.

VIZIUNEA

O societate în care toți copiii sunt protejați de orice formă de violență

MISIUNEA

Contribuim la diminuarea incidenței și a consecințelor violenței față de copii prin activități de prevenire, pledoarie, dezvoltare de capacități și servicii specializate.

VALORILE NOASTRE

- Pledăm pentru respectarea interesului superior al copilului
- Promovăm profesionalismul și corectitudinea în lucrul cu beneficiarii
- Ascultăm vocea copiilor, îi încurajăm să-și expună liber opinia cu privire la deciziile care îi afectează
- Optăm și promovăm dezvoltarea parteneriatului public-privat în domeniul protecției copilului
- Optăm și promovăm coordonarea și cooperarea între toate instituțiile cu atribuții în protecția copilului
- Promovăm egalitatea de șanse între fete și băieți

BENEFICIARI CNPAC

- Copii în situații de risc
- Copii victime ale tuturor formelor de violență, inclusiv abuzul și exploatarea sexuală
- Părinți și îngrijitori
- Profesioniști
- Autorități publice centrale și locale
- Prestatori de servicii, organizații neguvernamentale, mass-media

Centrul Național
de Prevenire a
Abuzului față de Copii

WWW.CNPAC.MD

Chat anonim
și gratuit cu
psihologul

WWW.12PLUS.MD

Serviciu de asistență
integrată a copiilor
victime/martori
ai infracțiunilor

WWW.BARNAHUS.MD

DANIELA SÎMBOTEANU

Președinta Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

Anul 2023 a marcat aniversarea a 25 de ani de activitate a CNPAC - un moment important de reflecție asupra parcursului nostru, a lecțiilor învățate și a pașilor care urmează.

Când am înființat CNPAC, în ianuarie 1998, ideea de protecție a copilului împotriva violenței era la început de drum în Republica Moldova. În tot acest timp, am crescut ca organizație, am format echipe dedicate, am dezvoltat servicii specializate, am construit parteneriate solide și am susținut mii de copii să își recapete siguranța, demnitatea, puterea de a merge mai departe.

Raportul de față vorbește nu doar despre activitatea unui an, ci și despre transformarea noastră ca organizație. Această evoluție nu ar fi fost posibilă fără echipa CNPAC - oameni dedicați, care aleg zilnic să fie alături de copiii și familiile aflate în căutarea sprijinului și a unui spațiu sigur.

Totodată, acest raport este și despre copiii care au avut curajul să vorbească, despre adolescenții care au făcut un pas spre participare reală, despre părinții care au învățat să construiască o relație bazată pe încredere și respect, despre profesioniștii care au ales să asculte înainte de a judeca. Ei sunt adevărații protagoniști ai muncii noastre.

Anul 2023 a fost unul cu o semnificație aparte - nu doar aniversar, ci și marcat de recunoașteri de prestigiu: Premiul

ONU pentru realizări remarcabile în domeniul drepturilor omului și distincția oferită de Casa Regală a României. Aceste onoruri au reconfirmat importanța eforturilor depuse de CNPAC și contribuția noastră valoroasă la dezvoltarea unui sistem de protecție mai bine coordonat, cu intervenții specializate și centrate pe copil. De-a lungul celor 25 de ani, CNPAC a sprijinit construirea unor răspunsuri instituționale eficiente și bazate pe nevoile copiilor.

Privim spre viitor cu încredere și cu responsabilitate. Vom continua să fim o voce puternică pentru copiii din Republica Moldova, să dezvoltăm servicii relevante, să fim un sprijin pentru profesioniști și o voce prezentă și responsabilă în dialogul cu autoritățile.

Fiecare pas făcut împreună a contat. Mulțumim tuturor celor care ne-au fost alături în efortul de a crea un viitor fără violență pentru copii. În acești 25 de ani am învățat că schimbarea reală nu vine niciodată de una singură - ci se construiește zi de zi, alături de oameni, instituții și comunități care aleg să creadă în drepturile copilului, în protecție, în demnitate. Le mulțumim din inimă tuturor celor care au făcut parte din parcursul CNPAC în acești 25 de ani.

Cu recunoștință,
Daniela Sîmboteanu
Președintă, CNPAC

ÎN NOIEMBRIE 2023, EFORTUL ȘI MUNCA DEPUȘĂ DE CNPAC ÎN SALVAREA DE VIEȚI AU FOST RECUNOSCUTE DE CASA REGALĂ A ROMÂNIEI.

TOT ÎN 2023, CNPAC A CÂȘTIGAT PREMIUL ONU PENTRU REALIZĂRI REMARCABILE ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI.

EVENIMENTELE ANULUI 2023

IANUARIE

Pe 26 ianuarie 2023, CNPAC a marcat 25 de ani de activitate. În acest sfert de secol, organizația a contribuit semnificativ la prevenirea violenței împotriva copiilor și la dezvoltarea unui sistem de protecție mai bine coordonat, cu intervenții specializate și centrate pe copil.

FEBRUARIE

CNPAC a organizat Săptămâna Siguranței pe Internet, implicând copii din 14 raioane ale țării în activități educative.

Tot în februarie, a fost lansat Centrul prietenos pentru copii și adolescenți „STUDIA” în cadrul unei instituții de învățământ din municipiul Bălți. Centrul oferă un spațiu de dezvoltare personală și comunicare, parte a instituției care implementează Politica de protecție a copilului.

MARTIE

Au fost desfășurate instruirii și vizite de studiu la Centrul Barnahus, dedicate reprezentanților secțiilor de securitate publică din cadrul inspectoratelor teritoriale de poliție.

APRIIE

În parteneriat cu Institutul Național al Justiției (INJ), CNPAC a lansat programe de instruire la distanță pentru judecători, procurori și interviatori specializați în audierea copiilor victime sau martori ai infracțiunilor.

Tot în aprilie, CNPAC a semnat un acord de parteneriat cu Întitul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR), pentru a facilita accesul copiilor refugiați din Ucraina la medii de viață și educație sigure.

MAI

CNPAC a sprijinit organizarea primului Comitet de cooperare intersectorială în domeniul asistenței integrate a copiilor victime ale infracțiunilor - un pas important în implementarea modelului Barnahus.

A fost lansată expoziția fotografică „Children Telling Stories”, în cadrul căreia 18 copii și tineri refugiați din Ucraina și-au împărtășit istoriile prin fotografie. Aceștia reprezintă doar o parte dintre cei peste 4000 de copii asistați de CNPAC în ultimele 15 luni.

IUNIE

La 16 luni de la declanșarea războiului din Ucraina, echipa mobilă PIDTRIMKA a CNPAC s-a reunit într-un atelier de reflecție și analiză a intervențiilor dedicate copiilor refugiați.

Pe 15 iunie, CNPAC a organizat Conferința națională „Realizarea dreptului la protecție a copiilor victime sau martori ai violenței și accesul la servicii specializate”. Evenimentul a reunit specialiști din domenii diverse și a oferit copiilor oportunitatea de a-și exprima opiniile și viziunile.

IULIE

CNPAC a lansat o serie de ateliere de formare dedicate cadrelor didactice, psihologilor și reprezentanților ONG-urilor, axate pe educația parentală și dezvoltarea rezilienței copiilor față de violență.

AUGUST

A fost organizată prima ediție a Școlii de Vară SAFE-TEEN, în cadrul căreia 20 de adolescenți moldoveni și ucraineni au creat un scenariu de film pentru platforma www.12plus.md, abordând provocările tinerilor strămutați într-un mediu nou.

SEPTEMBRIE

CNPAC a prezentat rezultatele pilotării Serviciului de asistență și reabilitare psiho-socială a copilului victimă a violenței, implementat în cadrul Centrului „Amicul”. Acest tip de serviciu este inclus în Programul Național pentru Protecția Copilului 2022-2026.

OCTOMBRIE

În regiunile de nord, centru și sud ale țării, CNPAC a desfășurat consultări privind proiectul „Procedurile

Operaționale Standardizate privind protecția copilului în cadrul Centrelor de Plasament Temporar pentru Refugiați (CPTTR)”.

NOIEMBRIE

CNPAC a desfășurat campania „19 zile de activism pentru prevenirea violenței și abuzului împotriva copiilor și tinerilor”, sub genericul „Adolescenții împotriva violenței”.

Tot în noiembrie, și-a început activitatea Grupul consultativ al copiilor și tinerilor din cadrul CNPAC, cu un mandat de doi ani.

DECEMBRIE

La 14 decembrie 2023, CNPAC a fost acreditat în calitate de prestator de servicii sociale specializate - Serviciul de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor - pentru o perioadă de 5 ani. Acreditarea confirmă respectarea standardelor minime prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 708 din 2019.

PROIECTELE IMPLEMENTATE DE CNPAC PE PARCURSUL ANULUI 2023

Răspuns multi-sectorial la violența împotriva copiilor, ani 5-6, 2021–2023, 16170	01.09.2021 – 31.08.2023	
Grant special: Protecția copilului în situații de urgență – CNPAC, 16337	01.09.2022 – 30.06.2023	
Protejarea refugiaților și a comunităților gazdă împotriva violenței bazate pe gen pe ambele maluri ale râului Nistru	01.09.2022 – 28.02.2023	
Asigurarea dreptului la recuperare psihologică pentru copii, 751202	01.01.2022 – 31.12.2023	
Consolidarea Centrului regional de asistență integrată pentru copiii victime și martori ai infracțiunilor Nord – Servicii sociale integrate „sub un singur acoperiș”	01.11.2021 – 31.01.2023	
„Sprijin de bază și pentru proiect”, grant nr. OFIL-20-007	01.01.2021 – 31.12.2023	
Răspuns din Republica Moldova la necesitățile de protecție a copiilor și adolescenților afectați de criza din Ucraina	30.11.2024 – 30.09.2025	
Programul pentru refugiați din Ucraina – Protecția grupurilor vulnerabile	01.05.2022 – 30.04.2023	

Faza a II-a – Apel Ucraina	01.09.2022 – 30.04.2023	
Apel umanitar pentru Ucraina – DEC II B	01.08.2023 – 31.08.2025	
Răspuns umanitar integrat și incluziv în Republica Moldova pentru a asigura protecția populației celei mai vulnerabile afectate de conflictul din Ucraina	01.11.2022 – 15.08.2024	
Promovarea îngrijirii familiale prin dezvoltarea de politici și testarea unor servicii noi	01.03.2023 – 31.02.2025	
Facilitarea accesului copiilor refugiați și locali, precum și al îngrijitorilor, la informații despre prevenirea abuzului și exploatarea sexuală și despre serviciile disponibile	01.05.2023 – 30.04.2024	
Consolidarea capacităților actorilor locali de a furniza servicii îmbunătățite de protecție a copilului	01.04.2023 – 31.12.2023	
Servicii îmbunătățite pentru copiii în contact cu legea, părinți și adolescente	01.06.2023 – 31.12.2024	

CU GRIJĂ PENTRU COPII REFUGIAȚI DIN UCRAINA ȘI FAMILIILE LOR

Parteneri: Plan International, Agenția Spaniolă pentru Cooperare Internațională și Dezvoltare (AECID), Disasters Emergency Committee (DEC), Terre des Hommes Olanda

În anul 2023, CNPAC a continuat să sprijine copiii refugiați din Ucraina și familiile lor prin **Serviciul mobil de asistență psihosocială PIDTRIMKA**. Serviciile au fost oferite de 34 de psihologi, asistenți sociali și pedagogi, organizați în trei echipe mobile care au activat în regiunile de Sud, Centru și Nord ale Moldovei.

Specialiștii au oferit suport psiho-emoțional, asistență psihologică în criză, precum și programe de dezvoltare a rezilienței pentru copii și educație parentală pentru adulți. Aceste activități s-au desfășurat atât în centrele de plasament temporar, cât și în comunitățile care găzduiesc refugiați. Scopul principal al echipei PIDTRIMKA a fost integrarea socială a copiilor și familiilor lor și protejarea acestora împotriva oricărei forme de violență sau exploatare.

Pe parcursul anului, echipele mobile au ajuns în 131 de localități din 30 de raioane, inclusiv în 3 raioane din UTA Găgăuzia, contribuind la susținerea refugiaților în diverse regiuni ale țării.

În total, 7.582 de persoane au beneficiat de sprijin, dintre care 6.665 au fost copii și 917 adulți – părinți, îngrijitori sau alți membri ai comunității.

Mulți dintre aceștia au fost implicați în mai multe activități și vizite ale echipei mobile, iar dacă adunăm toate interacțiunile, ajungem la 38.527 de participări – dintre care 33.067 au fost ale copiilor și 5.460 ale adulților.

„Am contribuit împreună la crearea unui mediu sigur de trai, care să integreze și să primească toți copiii din țara noastră, inclusiv copiii din Ucraina”

Daniela Sîmboteanu, președinta CNPAC

REZULTATE

ADULȚI

Asistență psihologică individuală:

398 adulți cu 2047 ședințe;

Grup de suport pentru adulți:

507 beneficiari unici, 481 ședințe, total 2347 beneficiari per activitate;

Program de educație parentală „Fără Palme și abuz”:

78 beneficiari unici, 98 ședințe, total 427 beneficiari per activitate;

Program pentru părinții adolescenților CONECT:

105 beneficiari unici, 57 ședințe, total 259 beneficiari per activitate;

COPII

Asistență psihologică individuală:

la ședințe au participat un total de 159 de copii;

Grup de suport:

la activități au participat 8173 de copii și adulți;

Programul 12PLUS:

la program au participat 1458 de adolescenți și adolescente, dar și specialiști care lucrează cu aceștia;

Programe pentru copii:

la programul „Copii în siguranță/Kiko și mâna” au participat 1309 de copii și cadre didactice;

Cercul de artă și creativitate:

activitățile au fost frecventate de 21.484 de persoane;

Programul TeamUP:

au participat 8917 de copii, adolescenți și adulți.

AM INSTRUIT PESTE 300 DE SPECIALIȘTI CARE LUCREAZĂ CU COPIII REFUGIAȚI

În 2023, CNPAC a investit prioritar în dezvoltarea capacităților profesioniștilor care lucrează direct cu copiii refugiați din Ucraina și cu copiii din comunitățile gazdă. Nevoile acestor copii - adesea confrunțați cu traume, incertitudine și instabilitate - necesită intervenții bine informate, empatică și rapide.

150 de specialiști - manageri de centre pentru refugiați, asistenți sociali, psihologi, educatori, consilieri școlari și alți actori locali - au fost formați pentru a putea răspunde eficient situațiilor de violență, abuz sau neglijare. Formările au vizat nu doar aspectele teoretice, ci și instrumente practice pentru identificarea, intervenția și sprijinul psihosocial al copiilor vulnerabili.

160 de cadre didactice din 14 școli au fost instruite să implementeze programe de dezvoltare a rezilienței pentru copii și activități de sprijin parental pentru îngrijitorii lor - o componentă-cheie în crearea unui mediu sigur, stabil și incluziv.

Prin aceste acțiuni, CNPAC și-a reafirmat angajamentul de a forma profesioniști care nu doar cunosc legislația și protocoalele, ci știu cum să fie aproape de copii, cu empatie, fermitate și responsabilitate.

Pentru ca sprijinul oferit copiilor să fie cât mai calitativ și util, în 2023, membrii echipei mobile au participat la 5 sesiuni de instruire:

- **6-7 februarie 2023** - „Fără palme și abuz, sau cum să stabilești cu dragoste și respect limitele pentru copil”
- **23 martie 2023** - Dezvoltare a rezilienței copiilor de vârstă preșcolară față de abuz sexual
- **28 aprilie 2023** - Dezvoltare a rezilienței adolescenților față de abuz și exploatare sexuală
- **30 mai 2023** - Atelier de colaborare între membrii echipei PIDTRIMKA
- **6 decembrie 2023** - Politica CNPAC de protecție împotriva hărțuirii, exploatării și abuzului sexual și privind protecția copilului

În 2023, am fost alături de copiii refugiați și familiile lor nu doar cu sprijin emoțional, ci și cu informații care contează. Le-am oferit resurse utile pentru a-i ajuta să recunoască locurile sigure, iar 3.765 de jucării de pluș Trimka au adus zâmbete și un pic de liniște celor mici.

**Jucării din pluș
Trimka**

Tiraj: 5000

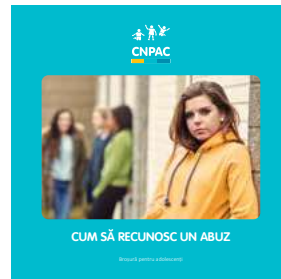
**Politica de protecție
a copiilor RO, RU**

Tiraj: 3500

**Cum să recunosc un
abuz pentru copii
RO, RU**

Tiraj: 1000

**Cum să recunosc
un abuz pentru
adolescenți RO, RU**

Tiraj: 1000

**Carte de colorat
Zâmbeste cu Trimka
RO, RU**

Tiraj: 2500

**Leaflet A5 8 reguli
de siguranță RO, RU**

Tiraj: 8000

**Leaflet Chatul 12
plus RO**

Tiraj: 5000

**Agenda
adolescentului**

Tiraj: 2500

STUDIA - UN SPAȚIU SIGUR ȘI PRIETENOS PENTRU COPIII STRĂMUTAȚI ȘI CEI DIN COMUNITATE

Parteneri: World Childhood Foundation, Plan International

În februarie 2023, CNPAC a inaugurat, în municipiul Bălți, Spațiul Prietenos Copilului și Adolescentului „STUDIA”, un loc gândit special pentru copiii și adolescenții afectați de războiul din Ucraina, dar deschis și copiilor din comunitatea locală.

Până la finalul anului 2023, spațiul a înregistrat circa 7000 de vizite, oferind lunar un cadru stabil pentru peste 85 de copii, dintre care 5 erau refugiați din Ucraina. Activitățile organizate – de la ateliere educaționale și recreative până la consiliere psihologică – au fost adaptate nevoilor celor mici și ale adolescenților.

Un aspect important al programului a fost implicarea adolescenților în evaluarea și ajustarea activităților. Feedbackul lor anonim arată un grad ridicat de satisfacție, dar și un sentiment real de apartenență și încredere în spațiul creat pentru ei.

STUDIA a devenit mai mult decât un loc de întâlnire - a devenit un refugiu emoțional, un cadru de învățare și conectare, în care fiecare copil și adolescent are dreptul să se simtă văzut, auzit și protejat.

„Statele părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fi zic sau mental, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual (...)”

art. 19 Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

SERVICIUL DE ASISTENȚĂ INTEGRATĂ A COPIILOR VICTIME/ MARTORI AI INFRAȚIUNILOR DE TIP BARNAHUS

Partner: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Pe parcursul anului 2023, CNPAC a continuat să asigure funcționarea Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord, în calitate de prestator de servicii.

Tot în 2023, CNPAC a obținut acreditarea ca prestator de servicii sociale de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (serviciu de tip Barnahus). Acreditarea a fost eliberată pentru o perioadă de 5 ani și confirmă faptul că CNPAC îndeplinește și respectă standardele minime stabilite de Hotărârea de Guvern nr. 708 din 2019.

227 COPII VICTIME SAU MARTORI AI INFRAȚIUNILOR AU BENEFICIAT DE ASISTENȚĂ

În 2023, Centrul Barnahus Nord a înregistrat o creștere constantă a solicitărilor de sprijin specializat pentru copii victime sau martori ai infracțiunilor. Comparativ cu anul precedent, numărul copiilor martori asistați a crescut cu 11%, ceea ce reflectă atât vizibilitatea tot mai mare a serviciului, cât și nevoia reală de intervenție integrată în astfel de cazuri.

Copii incluși
în program de
evaluare
psihologică

Copii care au
beneficiat de
asistență juridică
primară

Copii examinați
medico-legal

Copii audiați
în condiții
speciale

Copii
asistați
psihologic
în criză

EXPERIENȚA CENTRULUI BARNAHUS DIN REPUBLICA MOLDOVĂ, PREZENTATĂ LA CONSILIUL EUROPEI

Partener: Consiliul Europei

La 28 septembrie 2023, la Strasbourg, a avut loc evenimentul public „Barnahus: o călătorie prin Europa”. În cadrul acestuia, președinta CNPAC, Daniela Sîmboteanu, a avut oportunitatea de a prezenta modelul Barnahus din Republica Moldova în cadrul panelului „Experiențe naționale: structuri multidisciplinare și interinstituționale în practică”.

Alături de reprezentanți din Finlanda, Suedia, Ucraina și Austria, doamna Sîmboteanu a expus principiile cheie care stau la baza modelului Barnahus, experiența Republicii Moldova în implementarea cu succes a acestuia și eficiența serviciului în sprijinul copiilor victime și martori ai infracțiunilor.

ÎN 2023, CENTRUL BARNAHUS A PRIMIT MAI MULȚI VIZITATORI – PARTENERI DE DEZVOLTARE ȘI IMPLEMENTARE

Reprezentanții
oficiilor Plan
Moldova și Plan
Norvegia

Reprezentanții
UNICEF
Moldova

Partenerii de dezvoltare
World Childhood
Foundation (WCF) și
ERIKS Development
Partner

De asemenea, în
martie 2023, echipa
Centrului Barnahus
a vizitat Centrul
Barnahus din București

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SPECIALIȘTILOR ÎN SPRIJINUL COPIILOR VICTIME/MARTORI AI INFRACTIUNILOR

Partener: Fundația Soros Moldova

În anul 2023, CNPAC a continuat să investească în formarea și dezvoltarea profesională a specialiștilor implicați în asistența copiilor victime sau martori ai infracțiunilor, printr-o serie de activități menite să consolideze competențele acestora.

Echipa Barnahus a participat la mai multe instruirii, precum atelierul dedicat evaluării psihologice a copiilor cu vârste între 0 și 6 ani, în cadrul căruia s-au abordat indicatorii abuzului fizic, sexual și al neglijării, reflectați în profilul psiho-comportamental al copiilor.

Intervievatorii Barnahus au luat parte la un atelier cu tema „Rolul de investigator al intervievatorului în cadrul audierii copiilor victime/martori ai infracțiunilor”. Sesiunea a acordat o atenție deosebită responsabilităților intervievatorului și psihologului, precum și modului în care pot fi gestionate dificultățile apărute în procesul de audiere a copiilor.

În 2023, un nou grup de specialiști - psihologi, procurori și alți profesioniști implicați în audierea copiilor - a fost certificat în calitate de interviuatori în cadrul cauzelor penale cu copii victime sau martori ai infracțiunilor.

Aceștia au absolvit „Programul de formare a interviuatorilor în domeniul audierii copilului victimă/martor al infracțiunii”, program intensiv ce urmărește dezvoltarea unor abilități specializate în realizarea audierilor prietenoase copilului – în condiții care reduc riscul de revictimizare și sprijină exprimarea liberă a copilului.

Prin acest program, CNPAC contribuie la crearea unei rețele naționale de interviuatori calificați, care pot asigura audieri conforme standardelor internaționale și legislației naționale.

AM LANSAT DOUĂ CURSURI ONLINE PENTRU JUDECĂTORI, PROCURORI ȘI INTERVIEWATORI (E-LEARNING)

Parteneri: UNICEF Moldova, Institutul Național de Justiție și Ministerul Justiției, World Childhood Foundation

În 2023, am marcat o etapă importantă în consolidarea răspunsului instituțional la violența asupra copiilor, prin lansarea a două programe de instruire online dedicate profesioniștilor din sectorul justiției.

- **„Justiție prietenoasă copilului victimă/martor al infracțiunilor – răspunsul multidisciplinar la violența împotriva copiilor”** este un curs destinat judecătorilor, procurorilor și avocaților. Acesta oferă o abordare integrată privind interacțiunea cu copilul în procesul penal, axată pe respectarea interesului superior al copilului, reducerea revictimizării și cooperarea interinstituțională.
- **„Programul de formare a interviuatorilor în domeniul audierii copilului victimă/martor al infracțiunii”** se adresează interviuatorilor specializați, oferind instrumente concrete pentru o audiere adaptată vârstei, nivelului de dezvoltare și traumei copilului.

Ambele cursuri sunt disponibile pe platforma de e-learning a Institutului Național de Justiție, fiind elaborate de CNPAC cu sprijinul UNICEF Moldova, în parteneriat cu Institutul Național de Justiție și Ministerul Justiției.

Prin aceste inițiative, contribuim la formarea unei culturi judiciare centrate pe copil, în care fiecare interacțiune a copilului cu sistemul de justiție este ghidată de empatie, protecție și rigoare profesională.

ACTIVITĂȚI DE PLEDOARIE PENTRU RESPECTAREA DREPTURILOR COPIILOR VICTIME AI VIOLENȚEI

Partener: World Childhood Foundation

În iunie 2023, a organizat Conferința Națională „Realizarea dreptului la protecție a copiilor victime sau martori ai violenței și accesul la servicii specializate”. Evenimentul a reunit specialiști din diverse domenii (medical, social, juridic), reprezentanți ai instituțiilor de drept și de profil, ONG-uri, precum și un grup de copii, pentru a discuta despre serviciile necesare și adecvate copiilor afectați de violență.

În 2023, CNPAC a desfășurat mai multe activități de pledoarie în vederea adoptării standardelor minime de calitate pentru spațiile de audiere a copiilor victime/martori ai infracțiunilor în condiții speciale, atât elaborarea avizelor tematice în adresa Ministerului Justiției, cât și prin dezvoltarea videoului „**Realizarea dreptului la protecție și accesul copiilor victime/martori la servicii specializate**”.

Scanează și
vizionează:

ACTIVITATEA CENTRULUI DE ASISTENȚĂ ȘI REABILITARE PSIHOSOCIALĂ A COPILULUI ȘI FAMILIEI AMICUL DIN CHIȘINĂU

Parteneri: ERIKS Development Partner, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Changing the Way We Care, Direcția Generală pentru Protecția Copilului, mun. Chișinău

În 2023, CNPAC a continuat să dezvolte, în cadrul Centrului „Amicul”, Serviciul specializat de asistență și reabilitare psihosocială pentru copii și familiile lor – un serviciu pilot lansat în 2022, dedicat celor care au trecut prin experiențe dureroase de violență.

Prin acest serviciu, copiii afectați au beneficiat de sprijin profesionist adaptat nevoilor lor:

- Reabilitare psihologică – sesiuni de consiliere și psihoterapie pentru copii, dar și consiliere pentru părinți sau îngrijitori;
- Intervenție în situații de criză – intervenții rapide în momente de stres acut sau pericol pentru viața și siguranța copilului;
- Educație parentală – programe care ajută părinții să înțeleagă mai bine nevoile copiilor traumatizați și să fie un sprijin real pentru ei.

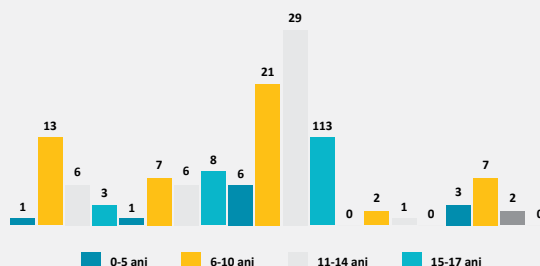
Pe parcursul anului, către Centrul „Amicul” au fost referite 184 de cazuri suspecte sau confirmate de violență asupra copiilor din întreaga țară, majoritatea (82%) provenind din municipiul Chișinău. În plus, alte 11 cazuri preluate din 2022 au fost continuate și monitorizate în acest an.

CNPAC a investit și în sprijinul oferit părinților sau îngrijitorilor. În total, 35 de părinți (26 femei și 9

bărbați) au participat la 21 de ședințe de educație parentală, unde au discutat despre cum pot răspunde mai bine nevoilor emoționale ale copiilor afectați de violență.

În anul 2023, a continuat livrarea programelor de educație parentală pentru părinții/îngrijitorii copiilor beneficiari de asistență în cadrul Centrului. Astfel, 35 părinți/îngrijitori, dintre care 26 de femei și 9 bărbați, au participat la 21 de ședințe cu tematici specifice, destinate să contribuie la dezvoltarea abilităților parentale ale părinților/îngrijitorilor, pentru a răspunde nevoilor copiilor traumatizați. Totodată, 11 părinți au beneficiat de programele „Reguli și disciplină pentru cei mici” și „CONNECT. Adolescență pe înțelesul părinților”.

Cazuri asistate după tipul de abuz și vârsta lor

STUDIILE REALIZATE ȘI LANSATE DE CNPAC ÎN 2023

În 2023, CNPAC a realizat două studii importante care oferă o imagine mai clară asupra modului în care sunt protejați copiii - în școli și în comunitate. Primul studiu, [„Cunoștințe, atitudini și practici privind protecția copilului în mediul școlar”](#), a fost realizat în 9 școli și a analizat cum înțeleg elevii și profesorii violența și cum intervin în astfel de situații.

Ce am aflat:

Majoritatea elevilor pot recunoaște formele de violență și bullying, dar elevii mai mici au încă dificultăți în a le înțelege complet. Peste 85% dintre profesori declară că se implică activ în prevenirea violenței. Totuși, aproape 1 din 5 elevi simte că în școala sa nu se iau măsuri reale împotriva agresorilor. Pentru a răspunde nevoilor diferite de informare, studiul a fost publicat în două versiuni: una pentru cadrele didactice și alta pentru copii și adolescenți. Al doilea studiu a vizat modul în care instituțiile colaborează pentru a interveni în cazurile de violență, neglijare, exploatare și trafic (VNET). Datele arată că, doar în 2022, au fost raportate peste 8400 de cazuri suspecte de abuz, cele mai frecvente fiind neglijarea și violența fizică. Cei mai afectați sunt băieții din zonele rurale, cu vârste între 7 și 17 ani. Aceste cifre ne reamintesc că siguranța copiilor nu e un subiect opțional - este o responsabilitate pe care o purtăm cu toții: acasă, la școală, în instituții.

Conform studiului, 8 din 10 elevi cunosc formele de violență și bullying, apreciindu-le corect, însă 1 din 10 elevi încă întâmpină dificultăți în identificarea corectă a acestora. Cel mai frecvent, nu înțeleg toate aspectele ce țin de violență sau bullying elevii din ciclul gimnazial. Totodată, 147 de cadre didactice (85,5%) s-au implicat în activități de prevenire și combatere a violenței, iar 52,8% dintre elevi au menționat că cadrele didactice din școală se implică întotdeauna în cazurile de violență între elevi și îi pedepsesc pe agresori. De asemenea, 18% dintre elevi consideră că în școala în care învață nu sunt luate măsuri în cazul agresorilor.

CNPAC a coordonat elaborarea notei analitice privind [„Cooperarea intersectorială în domeniul identificării, evaluării, referirii, asistenței și monitorizării copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului \(VNET\)”](#) pentru anii 2019 – 2022. Conform actului, se constată menținerea unei intensități destul de ridicate la nivel național al fenomenului VNET al copilului, doar în anul 2022 de către autoritatea tutelară înregistrându-se 8420 cazuri, în creștere cu 23,3% față de anul precedent.

Neglijarea și violența fizică asupra copilului au fost formele predominante de abuz asupra copilului. În peste 1/2 dintre cazurile suspecte VNET identificate victime au fost băieții în vârstă de 7-17 ani din mediul rural. În topul raioanelor cu cele mai multe sesizări confirmate sunt Anenii-Noi, Cimișlia, Dubăsari, Căușeni, Telenești, Soroca și Bălți.

AM LANSAT UN CHAT ANONIM ȘI GRATUIT CU PSIHOLOGUL PENTRU ADOLESCENȚI ȘI PĂRINȚII LOR

Partener: UNHCR Moldova, Plan International

În 2023, am lansat un nou serviciu destinat adolescenților: chatul online 12plus - un spațiu sigur, anonim și gratuit, unde tinerii pot discuta deschis cu un psiholog despre situații care îi afectează: relații, abuz, presiuni sociale, emoții greu de gestionat sau întrebări despre corpul și identitatea lor.

Chatul este integrat pe platforma www.12plus.md, dezvoltată de CNPAC pentru a sprijini adolescenții în recunoașterea și prevenirea abuzului și exploatarei sexuale. Site-ul oferă resurse multimedia adaptate vârstei lor - articole, vloguri, teste de autocunoaștere, filme și istorii reale despre provocările adolescenței.

Platforma este disponibilă în limbile română, rusă și ucraineană, fiind accesibilă unui număr cât mai mare de adolescenți, inclusiv celor din familii refugiate sau vorbitoare de alte limbi.

Chat anonim
și gratuit cu
psihologul

WWW.12PLUS.MD

Chatul 12plus - un serviciu anonim și confidențial pentru adolescenți

Cum poți discuta cu un psiholog la distanță și confidențial?

Chatul 12plus - consultații psihologice online pentru adolescenți

Demonstrație de utilizare a chatului

Video cu informație despre 12plus.md

Pe parcursul anului 2023, echipa chatului 12plus a organizat „Discuții fără tabu” cu tinerii de la mai multe Centre Municipale de Tineret din Chișinău, promovând serviciul de asistență psihologică pentru adolescenți și abordând problemele cu care se confruntă aceștia.

Activități principale desfășurate în 2023:

- Publicarea de articole și materiale educative
- Campanii tematice interactive
- Colaborări și implicarea adolescenților și adolescentelor în diverse activități
- Resurse multimedia
- Vloguri cu psihologi - au fost realizate și o serie de vloguri împreună cu psihologi, în care s-au abordat subiecte actuale și relevante pentru siguranța adolescenților. Aceste materiale sunt disponibile online și oferă răspunsuri clare la întrebările tinerilor despre limite, relații și protecție.

Scanează și
vizionează:

Rezultate:

- 408 adresări (331 unice și 77 repetate) în primele 6 luni de la lansarea chatului 12plus;
- Beneficiari ai chatului au devenit 357 de adolescenți și 51 de adulți;
- Cele mai multe adresări au venit din Republica Moldova (344) și România (33);
- Peste 48.000 de vizitatori au accesat platforma în 2023

30.000
de vizitatori unici
pe platforma
www.12plus.md

Prin conținutul său accesibil și prietenos, 12plus.md a devenit o resursă sigură și apreciată de adolescenți, contribuind la formarea unei generații mai conștiente și mai protejate.

PRIMA EDIȚIE A ȘCOLII DE VARĂ SAFETEEN

Partener: Plan International

În cadrul primei ediții a Școlii de vară „SAFETEEN”, care s-a desfășurat între 15 și 19 august, 20 de copii și adolescenți ucraineni și moldoveni au participat la elaborarea celui de-al 6-lea modul al Programului educativ „12PLUS” cu scenariul tematic „Bullying offline și online”.

În cadrul Școlii de Vară, CNPAC a realizat două filme informative despre bullying și despre cum sunt afectați adolescenții atunci când sunt hărțuiți de colegii lor, pentru a fi folosite ca suport didactic și metodologic.

Filmele Alex, 16 ani: „Când aveau ocazia, Dima cu amicii lui se agățau de mine sau îmi cauzau neplăceri” și Ana, 16 ani: „Nu înțelegeam de ce au fost atât de răutăcioase! Nu le făcusem nimic” au la bază istorii reale din viața adolescenților și pot fi vizualizate pe platforma www.12plus.md.

CONSILIUL CONSULTATIV AL COPIILOR DIN CADRUL CNPAC

Partener: SOS-Kinderdörfer weltweit

În 2023 a fost înființat Consiliul Consultativ al Copiilor, format din 23 de adolescenți cu vârste între 13 și 18 ani, provenind din diverse regiuni ale țării. Mandatul acestora este de doi ani, perioadă în care vor fi sprijiniți să-și facă vocea și opinia auzite. De asemenea, vor contribui la îmbunătățirea proceselor, produselor, programelor și serviciilor destinate copiilor și tinerilor dezvoltate de CNPAC.

La sfârșitul lunii noiembrie, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) a organizat primul atelier de inițiere pentru membrii Consiliului Consultativ al Copiilor, eveniment care a oferit un cadru propice pentru exprimarea opiniilor și a perspectivelor celor mai importanți protagoniști ai societății – copiii și tinerii, dar și pentru sublinierea rolului participării și implicării în procesul de elaborare, luare și implementare a deciziilor care îi vizează.

EVENIMENTELE LA CARE AM PARTICIPAT

Pe parcursul anului 2023, CNPAC a fost prezent la multiple evenimente publice și zile marcate unde a sensibilizat publicul larg de diferite vârste privind nonviolența față de copii și serviciile prestate de CNPAC pentru copiii afectați de abuz.

Săptămâna siguranței pe internet / 6-10 februarie 2023

Ziua Europei / 9 mai 2023

Săptămâna Culturii Romilor / 3-9 aprilie 2023

Ziua internațională a copilului / 1 iunie 2023

Ziua mondială a refugiaților / 17 iunie 2023

Ziua mondială a sănătății mintale / 7 octombrie 2023

RAPORTUL FINANCIAR PENTRU ANUL 2023

Surse de venit	Euro	Ponderea
Fonduri de granturi	1.393.849	92.6%
Venituri din activitate economică	25	0.0%
Contracte prestări servicii	109.507	7.3%
Fonduri din donații și cotizații	130	0.0%
Fonduri din redirectionarea a 2% din impozit pe venit	1.949	0.1%
Total venituri	1.505.460	100%

Cheltuieli	Euro	Ponderea
Asistență directă pentru copii victime (2 servicii sociale)	173.692	11.6%
Instruirea și dezvoltarea capacităților	3.070	0.2%
Prevenirea și dezvoltarea rezilienței la copii	544.643	36.2%
Asistență refugiați	636.940	42.4%
Cheltuieli administrative	145.016	9.6%
Total cheltuieli	1.503.362	100%

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii,
Chișinău, MD-2012, str. Tricolorului 37/B
office@cnpac.md
www.cnpac.md